

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Speech Voorzitter

Dames en heren,

Aan de orde is de herdenking van Bas van der Vlies,
Tweede Kamerlid en Fractievoorzitter van de SGP tussen 1981 en
2010.

Ik heet zijn familie van harte welkom. Kleinzoon Bas van der Vlies en
schoonzoon Sebastiaan Hartman.

Wat fijn dat u hier aanwezig bent.

Ik vraag u allen - voor zover mogelijk - om te gaan staan.

Bij het in memoriam van Trouw rond het overlijden van Bas van der
Vlies,
staat een foto.

De kerk in zijn woonplaats Maartensdijk bepaalt grotendeels het beeld.
Van der Vlies staat er bescheiden bij.

Het markeert in de allereerste plaats de roeping waarmee hij 29 jaar
lang de politiek heeft gediend.

Hij wilde - in zijn woorden - 'getuigen van 'Gods trouw en goedheid.'

In een mooi interview uit het boek '100 jaar SGP' vertelt Van der Vlies dat hij als scholier het liefste schipper wilde worden - op de wilde vaart. Omdat zijn ouders hem dat afraadden, koos hij voor de studie weg- en waterbouwkunde.

En hoewel zijn leven een andere wending nam - hij begon na vervangende dienstplicht als leraar wiskunde en werd later plaatsvervangend rector - was hij dus van huis uit ingenieur.

Je zou kunnen zeggen dat juist de eigenschappen van de beroepen die hij nooit heeft uitgeoefend, terugkwamen in zijn werk als volksvertegenwoordiger - en later leider van de SGP-fractie.

Stuurmanskunst en bruggenbouwer lopen als rode draden door zijn politieke carrière. Want dat was hij: standvastig én constructief.

Trouw aan de beginselen én betrouwbaar in samenwerking.

Die stuurmanskunst had Van der Vlies om te beginnen nodig om de eenheid binnen zijn partij te bewaren - met name bij de voor de SGP gevoelige onderwerpen.

Maar ook in de Kamer, als voorman van een minderheidsfractie, was het soms complex laveren.

De foto die ik net aanhaalde is niet toevallig, uit 2001: de laatste jaren van de Paarse Kabinetten, zonder christelijke partijen aan het roer - hetgeen voor de staatkundig gereformeerden als een uiterst wilde vaart heeft moeten voelen.

Het zijn die jaren waarin de partij, onder leiding van Van der Vlies, het scherpst aan de wind van de oppositie zeilde.

Bijvoorbeeld door een motie van wantrouwen in te dienen tegen toenmalig Minister Els Borst.

Voor het eerst greep de SGP naar zo'n zwaar parlementair middel om het standpunt rondom levensbeëindiging te markeren.

Tussen ons en haar lag een onoverbrugbare kloof zei hij daar later over.

Desalniettemin wist hij Els Borst ook te waarderen.

En dat brengt me bij de bruggenbouwer.

Waar nodig deed Van der Vlies dat binnen de Kamer - bijvoorbeeld toen hij samen met de SP probeerde te voorkomen dat de zondagsrust nog verder in de knel zou komen.

En ook daarbuiten door bijvoorbeeld - met mate en uiterste voorzichtigheid - zijn standpunten op de televisie uit te uitdragen.

Tot dan voor SGP'ers verboden terrein. Van der Vlies wilde - en ik citeer hem:

‘het goud van de Schrift omsmeden naar de pasmunt van de tijd’.

Bijna symbolisch voor dat laatste, is wat Van der Vlies zelf als één van zijn grootste wapenfeiten beschouwde: dat ‘God zij met ons’ - voorheen op de rand van de Hollandse gulden - ook op de tweeuromunt bleef staan.

Een andere verdienste was dat hij het zogeheten ‘mantelzorgcompliment’ erdoor wist te krijgen. Een blijk van waardering voor mensen die belangeloos hun naasten verzorgden.

Verder was hij initiatiefnemer van de regeling waarmee jonge boeren aan het begin van hun carrière financieel gesteund worden bij de bedrijfsovername. En groot was ook zijn inzet op het gebied van de monumentenzorg.

Stuurman en bruggenbouwer Van der Vlies werd de laatste jaren van zijn ambtstermijn ook wel ‘het staatsrechtelijk geweten’ van de Kamer genoemd. Hij vertelde in het eerder aangehaalde interview, dat hij zich had laten inspireren door het werk van staatsman en historicus Groen van Prinsterer.

En dat hij uit diens boeken had geleerd dat er áchter de feiten, dieper liggende oorzaken schuil gaan.

Groen zag zichzelf eerst en vooral als Evangeliebelijder. Het verklaart mede de

manier waarop hij zijn vak uitoefende - en wat hem zo geliefd maakte bij alle Kamerleden, ook bij zijn grootste opposenten.

Zijn hoffelijke debatteerstijl, zijn respect voor andermans mening en kennis van de achterliggende idealen. Hij kruiste de degens altijd vanuit de inhoud - en met de nodige humor. Met kennis en eerbied voor de staatsrechtelijke stel- en spelregels.

Bij zijn afscheid zei Van der Vlies in onze eigen 'Kamerbode':
'Als ik een wijze raad mag geven aan de nieuwe generatie Kamerleden zou ik zeggen: "probeer je te beperken tot de hoofdzaken. Let op de staatsrechtelijke positie van de Tweede Kamer. En bewaar de waardigheid en het fatsoen.'

Daar wil ik graag mee afsluiten.

We gedenken Bas van der Vlies voor zijn grote verdiensten in de Nederlandse politiek. Als stuurman, als bruggenbouwer.
Als Kamerlid standvastig en trouw aan zijn beginselen.

En als gewetensvol leermeester en inspirator.

Ik wens zijn gezin, familie, vrienden en oud-collega's heel veel sterkte met het grote verlies.